Etuuspalvelut
Lakiyksikkö
Toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskus

6.5.2022

Kela 66/010/2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 6.5.2022 / Hallituksen esitys eduskunnalle 55 vuotta täyttäneiden työllisyysasteen nostamista koskevaksi lainsäädännöksi

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalausunto

Työelämä- ja tasa-arvoaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa edellä mainitusta hallituksen esityksestä. Esityksessä ehdotetaan muun muassa, että työttömyyspäivärahan lisäpäivistä luovuttaisiin asteittain. Lisäksi 55 vuotta täyttäneiden työllisyyden tukemiseksi ja työttömyysjaksojen lyhentämiseksi säädettäisiin uudesta muutosturvamallista, joka koskisi vähintään viisi vuotta saman työnantajan palveluksessa olleita, tuotannollisilla tai taloudellisilla syillä irtisanottuja palkansaajia.

Lisäpäiväoikeuden poisto

Työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden asteittainen poistaminen edellyttää tietojärjestelmämuutoksia sekä Kelan etuuskäsittelyjärjestelmään että Kelan ja Työllisyysrahaston väliseen tiedonsiirtoon. Muutosten edellyttämä työmäärä on maltillinen.

Uusi muutosturvamalli

Kela on osallistunut ehdotetun muutosturvarahan valmisteluun ja antanut lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta. Kelan esittämät näkemykset on otettu esityksen valmistelussa huomioon.

Muutosturvarahan toimeenpano on Kelalle uusi tehtävä, joten se lisää Kelan työmäärää. Työmäärän lisäys arvioidaan kuitenkin maltilliseksi, koska arviolta vain noin 1 000 henkilöä vuosittain hakisi muutosturvarahaa Kelasta ja muutosturvarahaoikeuden tutkisi työvoimaviranomainen. Lisäksi ehdotettu muutosturvarahan määrän laskentaa koskeva säännös on selkeä ja yksinkertaisesti toimeenpantava.

Vaikka Kela maksaisi muutosturvarahaa vuosittain varsin pienelle joukolle, toimeenpanoon valmistautuminen edellyttää jonkin verran enemmän toimenpiteitä kuin tavanomainen työttömyysturvalain muutos. Tämä johtuu siitä, että kyseessä on kokonaan uusi etuus, jota varten on muun muassa luotava kokonaan uudet päätöspohjat. Lisäksi muutosturvarahan määrittely ja tietojenvälitys Työllisyysrahastolle edellyttävät tietojärjestelmämuutoksia. Ennen voimaantuloa tulee myös kouluttaa etuuskäsittelijät ja laatia etuusohjeistus. Lisäksi on syytä kiinnittää erityistä huomiota asiakasviestintään.

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

FPA
PB 450, 00056 FPA
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@fpa.fi

Kelan näkemyksen mukaan muutosturvaraha ei rinnastu luonteeltaan nykyisiin työttömyysetuuksiin. Kelalla olisi ollut valmius huolehtia kaikkien uuden etuuden piiriin tulevien asiakkaiden tuen toimeenpanosta. Nyt Kelalle tuleva osuus asiakkaista jää pieneksi

Pasi Pajula
toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskuksen päällikkö